

SINTEZA

recomndărilor aferentă proiectului de Hotărâre ANRE cu privire la stabilirea calendarului privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale, în contextul obligației de serviciu public prevăzute la art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale

Pct.	Participantul la avizare/consultare publică	Text conform proiectului	Obiecții / Recomandări	Argumente privind acceptarea sau respingerea propunerii
Proiect de Hotărâre	Faitec-M S.R.L. (nr. intrare: 13618 / 12.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	Edineț - gaz S.R.L. (nr. intrare: 13857 / 18.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	CET-Nord S.A. (nr. intrare: 13960 / 19.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
pct. 2.1, lit. b)	Bursa Română de Mărfuri EST BRM (nr. intrare: 13997 / 22.09.2025)	b) obligația consumatorului noncasnic de a încheia un contract de furnizare a gazelor naturale pe piața concurențială	La punctul 2.1 alin b) din Proiectul de Hotărâre propunem următoarea formulare: b) obligația consumatorului noncasnic de a încheia un contract de furnizare a gazelor naturale pe piața concurențială, <i>fie prin utilizarea platformelor de tranzacționare a gazelor naturale de pe teritoriul R. Moldova destinate consumatorilor, fie prin încheierea unui contract bilateral în condiții de transparență și concurență loială, cu respectarea legislației în domeniu.</i>	Se acceptă. <i>Redactat, după cum urmează:</i> „b) obligația consumatorului noncasnic de a încheia un contract de furnizare a gazelor naturale pe piața concurențială, direct sau prin intermediul platformelor de tranzacționare a gazelor naturale de pe teritoriul Republicii Moldova destinate consumatorilor”;
Proiect de Hotărâre	Î.M. „Rețele și Centrale Termice Comrat” (nr. intrare: 14007 / 22.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
pct. 1	Consiliul Concurenței (nr. intrare: 14021 / 22.09.2025)	Data instituirii restricției pentru consumatorii noncasnici mijlocii: 1 aprilie 2028	„ANRE urmează la stabilirea calendarului privind restricționarea graduală pentru consumatorii noncasnici mijlocii să coreleze acest termen cu prevederile Legii nr. 429/2023 pentru modificarea unor acte normative sau să indice temeiul legal pentru termenul propus de 01 aprilie 2028.”	Nu se acceptă. În aviz se face referință la art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016 modificat urmare a aprobării Legii nr. 429/2023. Redacția actuală a art. 114 alin. (4) este corelată cu aprobarea Legii nr. 152/2025 cu privire la modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale), care prevede expres termenul cel târziu 1 aprilie 2026.
Proiect de Hotărâre	„Comgaz Plus” (nr. intrare: 14048 / 23.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
pct. 1	A.O. Asociația Furnizorilor de gaze naturale din Republica Moldova (nr. intrare: 14075 / 23.09.2025)	Data instituirii restricției pentru consumatorii noncasnici mari: 1 aprilie 2026	Data instituirii restricției pentru consumatorii noncasnici mari: 1 ianuarie 2026 Din următoarele considerente: 1. „Începând cu cel târziu 1 aprilie 2026, obligația de serviciu public nu se aplică în raport cu consumatorii noncasnici mari.” Formularea „cel târziu” are sens juridic clar – reprezintă un termen-limită (data maximă până la care măsura trebuie implementată), și nicidecum nu stabilește obligația de a aplica liberalizarea exact la 1 aprilie 2026. 2. Întreprinderile mari și instituțiile bugetare își planifică bugetele și contractele de furnizare a gazelor naturale la finele fiecărui an calendaristic pentru anul următor. 3. Aplicarea termenului de 01.01.2026 va permite integrarea imediată a mecanismelor concurențiale în planificarea anuală a consumatorilor mari.	Nu se acceptă. Agenția a stabilit calendarul privind restricționarea graduală a consumatorilor noncasnici mari și mijlocii având ca temei art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016. Suplimentar, considerăm oportun și corect obligarea consumatori vizați să iasă definitiv în piața liberă începând cu 1 aprilie 2026 , perioadă în care se încheie sezonul de încălzire, în acest fel păstrându-le dreptul de a beneficia de prețuri reglementate la gazele naturale pe tot parcursul sezonului de încălzire. Totodată, data instituirii restricției, 1 aprilie 2026 oferă o perioadă de tranziție de la un sezon de încălzire la altul. Mai mult ca atât, în situația în care se va aplica termenul de ieșire în piață a consumatorilor mari de la 1 ianuarie 2026, apare riscul de securitate a aprovizionării cu gaze naturale a acestor consumatori în plin sezon. Aceasta denotă o iresponsabilitate în raport cu consumatorii respectivi, mai ales ținând cont de faptul că furnizorul cu obligația de serviciu public a achiziționat volumele de gaze naturale necesare. Totodată, este necesară desfășurarea unei campanii de informare în timp util pentru a asigura realizarea liberalizării pieței pentru consumatorii mari.

pct. 1	A.O. Asociația Furnizorilor de gaze naturale din Republica Moldova (nr. intrare: 14075 / 23.09.2025)	Data instituirii restricției pentru consumatorii noncasnici mijlocii: 1 aprilie 2028	Data instituirii restricției pentru consumatorii noncasnici mijlocii: 1 ianuarie 2027 . Stabilirea termenului de 01.01.2027 este soluția logică și avantajoasă, care va permite integrarea imediată a consumatorilor mijlocii în piața concurențială de gaze naturale odată cu începerea noului an calendaristic și bugetar.	Nu se acceptă. În corespundere cu art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016, calendarul stabilit poate fi revizuit anual de către Agenție în raport cu consumatorii finali asupra cărora încă nu a fost aplicată restricția privind accesul consumatorilor finali la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public. Corespunzător, ANRE va monitoriza detaliat piața cu amănuntul a gazelor naturale, inclusiv în partea ce ține de ieșirea în piață liberă a consumatorilor noncasnici mari. Acest fapt va permite identificarea beneficiilor, impedimentelor cu care se confruntă consumatorii vizați, dar și a integrării acestora în piața liberă, astfel, ulterior, printr-o Hotărâre ANRE, data instituirii restricționării pentru consumatorii noncasnici mijlocii poate fi modificată, această opțiune fiind expres prevăzută de legislația în vigoare.
pct. 1	A.O. Asociația Furnizorilor de gaze naturale din Republica Moldova (nr. intrare: 14075 / 23.09.2025)	-	Propunem aprobarea unui calendar unic și complet, care să includă toate categoriile de consumatori, cu termen final al liberalizării până la 31.12.2027 , în conformitate cu obligațiile internaționale și cu bunele practici europene.	Nu se acceptă. Stabilirea Calendarului privind restricționarea graduală a consumatorilor mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public are ca temei art. 8 alin. (1) lit. a), b) și d), art. 85 alin. (10) și art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, cu modificările ulterioare, Hotărârea ANRE nr. 425 din 18.07.2025 privind stabilirea pragurilor de consum al gazelor naturale pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori noncasnici și nu poate fi atribuit consumatorilor casnici, noncasnici mici și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale prevăzuți la art. 89 din Legea nr. 108/2016. Important de menționat că art. 89 prevede dreptul consumatorilor casnici, consumatorilor noncasnici mici, precum și întreprinderilor și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale de a fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorii cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali la prețuri reglementate - fără a fi stabilit un termen limită a dreptului respectiv. Până în prezent consumatorii noncasnici mari și mijlocii pot beneficia de gaze naturale la prețuri reglementate în baza unei derogări de la art. 89 din Legea nr. 108/2016. La fel, art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016 prevede stabilirea calendarului pentru consumatorii finali, alții decât cei prevăzuți la art. 89 alin. (1) respectiva Lege.
Proiect de Hotărâre		-	Asociația menționează lipsa unor prevederi referitoare la liberalizarea pieței gazelor naturale în regiunea malului stâng al Nistrului. Considerăm important ca documentele să prevadă un compartiment separat sau cel puțin să fie indicată poziția ANRE cu privire la această chestiune.	ANRE nu monitorizează activitățile întreprinderilor de gaze naturale în regiunea transnistrenă. Totodată, menționăm că în raport cu întreprinderile de gaze din regiunea transnistrenă se aplică un mecanism special prevăzut la art. 85 ¹ din Legea nr. 108/2016.
Proiect de Hotărâre		-	Considerăm important ca și acest proiect să fie coordonat cu Secretariatul, pentru a asigura conformitatea cu acquis-ul comunitar și pentru a beneficia de expertiza acestuia.	Agenția a consultat proiectul de Hotărâre cu toate părțile interesate, inclusiv a fost solicitată opinia Secretariatului Comunității Energetice, sediul din Republica Moldova.

Proiect de Hotărâre	Ministerul Energiei (nr. intrare: 14086 / 23.09.2025)	-	Recomandare. „Luarea în considerare a revizuirii calendarului în ceea ce privește restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mijlocii, condiționat de evaluarea aplicării calendarului pentru consumatorii noncasnici mari și a evoluției acestora pe piața liberă, începând cu data de 1 aprilie 2026.	Se acceptă. Agenția va monitoriza procesul de liberalizare treptată a pieții gazelor naturale. Respectiv, în corespundere cu prevederile art. 114 alin. (4) din Legea nr. 108/2016, va lua în considerare revizuirea calendarului în raport cu consumatorii finali asupra cărora nu a fost aplicată restricționarea la furnizarea gazelor naturale la prețuri reglementate. Acest aspect este prevăzut în pct. 6 al proiectului de Hotărâre ANRE.
Proiect de Hotărâre	Florești-gaz S.R.L. (nr. intrare: 14073 / 23.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	Chișinău-gaz S.R.L. (nr. intrare: 14094 / 23.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	Apă-Canal S.A. (nr. intrare: 14095 / 23.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	Energocom S.A. (nr. intrare: 14102/ 24.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	
Proiect de Hotărâre	Termoelectrica S.A. (nr. intrare: 14103/ 24.09.2025)		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	